

КОРПОРАТИВНЕ СВЯТО – ОБЧИСЛЮЄМО ВИТРАТИ

ВІДЗНАЧАННЯ У КОЛЕКТИВІ СПІВРОБІТНИКІВ ПАМ'ЯТНИХ ДАТ І РІЗНОМАНІТНИХ УРОЧИСТОСТЕЙ ВЖЕ ДАВНО СТАЛО ГАРНОЮ ТРАДИЦІЄЮ. ОСОБЛИВО ЦЕ СТОСУЄТЬСЯ УЛЮБЛЕНОГО СВЯТА ВСІХ ЖІНОК – 8 БЕРЕЗНЯ. НИНІ МАЙЖЕ У КОЖНІЙ, НАВІТЬ НЕВЕЛИКІЙ, ОРГАНІЗАЦІЇ ЩОРОКУ ВІДЗНАЧАЮТЬ ЦЕЙ ДЕНЬ. ПРО ТЕ, ЯК ОБЧИСЛИТИ ВИТРАТИ НА ПРОВЕДЕННЯ ТАКИХ ЗАХОДІВ, ЯКІ ПРИ ЦЬОМУ НЕОБХІДНО ЗАПЛАТИТИ ПОДАТКИ, ПОГОВОРИМО ДАЛІ.

У підготовці матеріалу брав участь Ігор Попов, заступник директора з економічних питань ПП «Бухгалтерська фірма «Спеціаліст», тел.: (048) 738-62-89, www.spec.od.ua

ВИТРАТИ НА ОРГАНІЗАЦІЮ КОРПОРАТИВНОГО СВЯТА

Витрати на проведення свят в кожній організації можуть бути різними. Перелік витрат залежить лише від суми, яку готова виділити компанія на його проведення. Кошти знадобляться на оренду залу, його прикрашання (якщо вечірка проводиться не в офісі), святкову вечерю, послуги фотографа, запуск фейерверку, транспортні послуги з доставки співробітників до місця проведення святкового заходу... Але й це далеко не повний список типових витрат. Крім усього вищеперерахованого в організації будуть і інші витрати. Не слід забувати про премії і подарунки, які неодмінно виплачуються та вручаються співробітникам до свята. Розберемося детальніше в правилах оподаткування таких витрат.

ЗАТРАТИ НА КОРПОРАТИВНЕ СВЯТО ЯК ВИТРАТИ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ АБО ПРЕДСТАВНИЦЬКІ ЦІЛІ

Відповідно до п. 139.1.1 ПКУ не включаються до складу податкових витрат витрати, які не пов'язані з провадженням господарської діяльності, а саме витрати на організацію та проведення прийомів, презентацій, свят, розваг та відпочинку, придбання та розповсюдження подарунків (крім благодійних внесків та пожертвувань неприбутковим організаціям, визначених ст. 157 Кодексу, та витрат, пов'язаних із провадженням рекламної діяльності, які регулюються нормами пп. 140.1.5 ПКУ). Тож робимо висновок, що **з точки зору Податкового кодексу витрати на проведення корпоративного свята** (п. 139.1.1 ПКУ) не можуть включатися до складу податкових витрат.

Також по них **немає права на податковий кредит з податку на додану вартість** (відповідно до п. 198.3 ПКУ корпоративне свято не відноситься до господарської діяльності). Тут варто наголосити, що у випадку, коли корпоративне свято проходить за участю партнерів організації – подібний захід можна пов'язати з рекламою продукції. Але це однозначно доведеться доводити податківцям; можливо, навіть у суді.

Деякі фахівці вважають, що при відповідному документальному оформленні витрати на організацію

і проведення святкового вечора можна визнати в цілях оподаткування прибутку як представницькі витрати або як витрати на оплату праці.

Стосовно **представницьких витрат** відзначимо наступне.

Поняття «**представницькі витрати**» в Податковому кодексі відсутнє, тому доводиться звертатися до інших нормативних документів. Так, визначення терміну «представницькі витрати» дається у наказі Міністерства фінансів України від 14.09.2010 р. № 1026 «Про затвердження Норм коштів на представницькі цілі бюджетних установ та порядку їх витрачання» (Наказ № 1026). Відповідно до п. 2 наказу **представницькі витрати** – це витрати бюджетних установ на прийом та обслуговування іноземних представників і делегацій, які прибули на запрошення для проведення переговорів з метою здійснення міжнародних зв'язків, встановлення та підтримання взаємовигідного співробітництва. До представницьких витрат належать витрати, пов'язані з:

- проведенням офіційного прийому (сніданку, обіду, вечері) представників;
- транспортним забезпеченням;
- заходами культурної програми;
- буфетним обслуговуванням під час переговорів;

- оплатою послуг перекладача, який не перебуває у штаті установи;

- оплатою номерів у готелях.

Перш за все слід звернути увагу на те, що норми Наказу № 1026 стосуються лише бюджетних організацій, а також витрат на заходи виключно для іноземних представників та делегацій. Тому визначення представницьких витрат для бюджетних організацій є нормативним, а для всіх інших – скоріше інформативним. Відсутність чітко визначених підстав для застосування всіма підприємствами норм Наказу № 1026 дає право кожному підприємству вирішувати для себе, керуватися ним чи ні.

Витрати на представницькі цілі виникають лише в процесі організації і проведення переговорів з метою встановлення та (або) підтримки взаємної співпраці або в ході організації і проведення засідання ради директорів (правління) або іншого керівного органу платника податків. Оскільки корпоративне свято, куди запрошені партнери, визнати переговорами не можна, то і представницькі витрати не виникають.

Інколи колективний договір платника податків містить положення про проведення роботодавцем корпоративних свят. В ст. 142.1 ПКУ йдеться про те, що у складі витрат на оплату праці признаються витрати на користь працівників, передбачені трудовим і (або) колективним договорами. Не дивлячись на дану норму, кваліфікувати святкові витрати як витрати на оплату праці не можна: по-перше, немає економічного виправдання витрат, а по-друге – витрати на оплату відвідування культурно-видовищних заходів, а також інші аналогічні витрати, зроблені на користь працівників, відносяться до витрат, що не враховуються в цілях оподаткування прибутку. Крім того, витрати на оплату праці завжди персоналізовані, тобто можна визначити величину доходів кожного працівника.

Таким чином, **робимо висновок:** думка про те, що витрати на проведення корпоративного свята можуть бути визнані в податковому обліку як представницькі витрати або витрати на оплату праці, є помилковою.

ВИТРАТИ НА СВЯТКОВИЙ БАНКЕТ

Щоб у співробітників лишилися гарні спогади про корпоративне свято, варто звернути увагу на ряд важливих моментів організації цього заходу. Один з основних атрибутів заходу – святковий стіл. Це може бути фуршет, ресторанне обслуговування, шведський стіл. Але організаторам свята варто перейнятися не лише розмаїттям меню, якістю їжі та кількістю спиртних напоїв. Варто зосередити увагу й на тому, які податки слід обчислити організації на проведення банкету.

Податок на прибуток

Як вже зазначалося, витрати на корпоративну вечірку (включаючи витрати на проведення банкету) не можуть бути визнаними з метою обчислення податку на прибуток на підставі п. 139.1.1 ПКУ – як **не пов'язані з провадженням господарської діяльності, а саме витрати на: організацію та про-**

ведення прийомів, презентацій, свят, розваг та відпочинку, придбання та розповсюдження подарунків.

Податок на додану вартість (ПДВ)

Позиція ДПС України стосовно даного питання наступна: вартість харчування, наданого співробітникам під час святкового заходу, потрапляє під визначення постачання товарів і тому є об'єктом обкладення ПДВ (п. 189.1 ПКУ). Обережним платникам податків доведеться нарахувати ПДВ, виходячи із звичайних цін. Поняття «звичайна ціна» у Податковому кодексі немає, тож для визначення звичайної ціни необхідно користуватися положеннями п.1.20 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (з 01.01.2013 р. слід керуватися ст. 39 ПКУ), де зазначено: **«звичайною вважається ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору. Якщо не доведене зворотне, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню справедливих ринкових цін».**

Товари (роботи, послуги) для проведення святкового заходу не пов'язані з господарською діяльністю підприємства, тому права на податковий кредит в підприємства в такій ситуації немає (ст. 198.3 ПКУ).

Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)

Вартість харчування, яке безкоштовно надається організацією працівникам, є їхнім доходом, отриманим в натуральній формі. Згідно з абз. «б» пп. 164.2.17 ПКУ такі доходи включаються до податкової бази по ПДФО. Економічна вигода, що отримується в натуральній формі, визнається доходом фізичної особи, якщо її можна оцінити, тобто визначити суму доходу, отриманого фізичною особою. Це означає, що з метою обчислення ПДФО доходи фізичної особи мають бути персоналізовані. Але слід зауважити, що практично неможливо просто обкласти податком неперсоналізований дохід, оскільки неможливо визначити або його величину (як, наприклад, у випадку фуршету), або конкретну особу (у випадку роздачі подарунків на вулиці малоімовірно, що у всіх одержувачів є з собою довідка з ІПН). Це підтверджується податковими консультаціями в Єдиній базі податкових знань: податківці визнають, що неперсоналізований дохід не обкладається ПДФО.

Безумовно, організація повинна оцінювати дохід кожного працівника у всіх випадках, коли існує така можливість. Проте на практиці не завжди можна розрахувати дохід кожної конкретної фізичної особи через специфічну форму надання доходу в натуральній формі. Так, зокрема, це складно зробити хоч би тому, що святкова вечеря, як правило, не обмежується набором порційних страв. Тому якщо персоналізувати і оцінити економічну вигоду, отриману кожним співробітником організації, неможливо, то доходу, який підлягає оподаткуванню ПДФО, у них не виникає.

Єдиний соціальний внесок (ЄСВ)

Базою оподаткування ЄСВ є основна і додаткова заробітна плата, інші заохочувальні і компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, які визначаються відповідно до Закону України «Про

оплату праці» (пункт 1 частини першої статті 7 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464-VI). Порядок нарахування і сплати єдиного внеску визначений Інструкцією про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, яка затверджена постановою правління Пенсійного фонду України від 27.09.2010 р. № 21-5. Відповідно до п. 4.3.5 Інструкції до основної і додаткової заробітної плати відносяться заохочувальні та компенсаційні виплати. Відповідно до п. 2.3.4 даної Інструкції серед інших заохочень і компенсацій є «оплата або дотації на харчування працівників, у тому числі в їдальнях, буфетах, профілакторіях». Відомі випадки, коли працівники Пенсійного фонду України (ПФУ) наполягали на обкладенні ЄСВ корпоративних свят на підставі цих пунктів. Але все таки така позиція ПФУ дуже сумнівна, оскільки корпоративні свята ніяк не потрапляють під визначення бази оподаткування ЄСВ.

ВРУЧЕННЯ ЦІННИХ ПОДАРУНКІВ

На корпоративній вечірці, як альтернативу премії або бонусу, доречно вручити цінні подарунки співробітникам, що забезпечили високі досягнення в роботі за певний період. Порядок оподаткування витрат на придбання подарунків залежить від кваліфікації операції по врученню подарунку. Дана операція може розглядатися або як операція по преміюванню співробітника, або як операція по безоплатній передачі майна.

ПОДАРУНОК ЯК ПРЕМІЮВАННЯ

Нагородження коштовним подарунком — один із способів заохочення працівників, які сумлінно виконують трудові обов'язки. Якщо вручення подарунків працівникам, приурочене до свята, передбачене колективним договором і по суті є винагородою за конкретні трудові результати, то воно вважається мірою заохочення працівників, а сам подарунок може бути кваліфікований як стимулююча виплата, матеріальна допомога, пов'язана з виконанням трудових функцій. У подібній ситуації подарунки, що вручаються працівникам, розглядаються як елемент оплати праці і їх оподаткування аналогічне оподаткуванню премій.

Податок на прибуток

Премії та компенсації включаються до податкових витрат, якщо це передбачено домовленістю із співробітником і вони потрапляють під визначення премій і компенсацій згідно з Інструкцією зі статистики заробітної плати, затвердженою наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 р. № 5 (далі – Інструкція № 5). Відповідно до п. 2.2. Інструкції № 5 Фонд додаткової заробітної плати включає доплати, надбавки, гарантійні і компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством, премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій.

Якщо подарунки передбачені Положенням про преміювання (премія буде в натуральній формі і об-

говорена в Положенні), витрати з вручення подарунків співробітникам на корпоративній вечірці визнаються в податковому обліку у складі витрат на оплату праці, тоді є і податкові витрати. В протилежному випадку тут знову діє п. 139.1.1ПКУ, згідно з яким не включаються до складу витрат витрати на розповсюдження подарунків.

Варто зауважити, що під час розроблення положення про преміювання варто передбачити показники преміювання, а також конкретний розмір премії для працівників певних категорій. У цьому положенні визначаються умови, порядок і терміни виплати премій, порядок розгляду спорів стосовно преміювання. Рекомендується також обумовити випадки, коли працівники можуть бути позбавлені премії.

Податок на додану вартість (ПДВ)

Порядок оподаткування операцій по врученню подарунків співробітникам – одне з найбільш неурегульованих питань. Позиція податкових органів полягає в наступному: перехід права власності на товар, у тому числі при безоплатній передачі, призводить до виникнення податкової бази з ПДВ. При цьому податкові органи визнають вручення подарунків безоплатною передачею навіть у тому випадку, коли подарунок є премією (стимулюючою виплатою), яка передбачена системою оплати праці, прийнятою в організації.

Єдиний соціальний внесок (ЄСВ)

Вручення подарунка, якщо таке вручення є елементом оплати праці, вважається виплатою доходу співробітнику в натуральній формі. Тож така операція обкладається ЄСВ. При цьому варто враховувати те, що максимальна сума доходу, з якого утримуються суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, з 1 жовтня 2011 року складає сімнадцять розмірів мінімальної заробітної плати.

Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)

Не обкладається ПДФО вартість подарунка, якщо вона не перевищує 50 % мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року, за винятком будь-яких грошових виплат. Все, що перевищує 50 % мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року, обкладається по ставках 15% і 17%.

Відповідно до п. 14.1.48 ПКУ заробітна плата – це основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у зв'язку з відносинами трудового найму згідно із законом. При цьому відповідно до п.п. 2.3.2 Інструкції зі статистики заробітної плати, затвердженої наказом Державного комітету статистики України № 5, серед інших заохочувальних і компенсаційних виплат вказані одноразові заохочення, не пов'язані з конкретними результатами праці (наприклад, до ювілейних і пам'ятних дат, як в грошовій, так і в натуральній формі). Таким чином, можна стверджувати, що при наданні подарунка роботодавцем своєму працівникові сума такої виплати для цілей оподаткування ПДФО визначається як заробітна плата. Тоді база оподаткування для подарунків визначається у такий

же спосіб, як і для заробітної плати. Нагадаємо, що при нарахуванні доходів у вигляді заробітної плати база обкладення ПДФО визначається як нарахована заробітна плата, зменшена на суму єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ) і суму податкової соціальної пільги (в разі наявності права на її використання).

При нарахуванні (наданні) доходів в будь-якій негрошовій формі базою оподаткування є вартість такого доходу, розрахована за звичайними цінами, правила визначення яких встановлені згідно з Податковим кодексом, помножена на коефіцієнт, який розраховується за формулою, зазначеною у п. 164.5 ст. 164 ПКУ.

Якщо загальна сума доходів, отриманих платником податку в звітному податковому місяці не перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року (у 2012 році — 10 730 грн), ставка податку складає 15 %, а коефіцієнт — **1,17**. Якщо вона перевищує вказаний розмір, то ставка складає 17 % сум перевищення з врахуванням податку, сплаченого по ставці 15 %, а коефіцієнт — **1,2**.

ПОДАРУНОК – БЕЗОПЛАТНА ПЕРЕДАЧА

Якщо подарунки вручаються персоналу незалежно від трудових показників, досягнутих кожним працівником, тут йде мова про безоплатну передачу. Вручення такого подарунка має соціальний характер і обумовлене турботою організації про своїх працівників. Тому в даному випадку подарунок не є елементом оплати праці. Причому подібна соціальна виплата в натуральній формі може бути передбачена колективним договором, але даний факт не міняє характеру такої виплати.

Податок на прибуток

Витрати на подарунки співробітникам, які вручаються у якості своєрідного поздоровлення зі святом, не визнаються в податковому обліку у складі витрат (ст. 139.1 ПКУ).

Податок на додану вартість (ПДВ)

Якщо вручення подарунка розглядається як поздоровлення до свята, виникає операція по безоплатній передачі, що визнається об'єктом обкладення ПДВ. При цьому податкова база розраховується виходячи з ринкової ціни переданого подарунка, але не нижче звичайних цін ст. 188 ПКУ. І знову ж таки, у даному випадку відсутнє право на податковий кредит (п. 198.3 ПКУ).

Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)

Не обкладається ПДФО вартість подарунка, якщо вона не перевищує 50 % мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року, за винятком будь-яких грошових виплат. Все, що перевищує 50 % мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року, обкладається по ставках 15 % і 17 %.

Ставка податку становить 15 % від бази оподаткування щодо доходів, одержаних, – у тому числі, але не виключно, – у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які виплачуються (нада-

ються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами; виграшу у державну та недержавну грошову лотерею, виграшу гравця (учасника), отриманого від організатора азартної гри. У разі, якщо загальна сума отриманих платником податку у звітному податковому місяці доходів перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року, **ставка податку становить 17 %** від суми перевищення з урахуванням податку, сплаченого за ставкою 15 %.

Порядок оподаткування ПДФО подарунків наведемо на конкретному прикладі.

ПРИКЛАД

Працівнику підприємства в березні 2012 року нараховано заробітну плату у розмірі 5500 грн та подаровано холодильник вартістю 6000 грн.

При цьому з суми нарахованого у цьому місяці доходу загальний місячний оподатковуваний дохід (ЗМОД) такого платника податків становить 10 963,50 грн, з яких: 5500 грн – заробітна плата, 5463,50 грн – вартість подарунка, яка включається до ЗМОД (6000 грн – 536 грн 50 коп, де 536,50 грн – вартість подарунка, яка не включається до складу ЗМОД згідно пп. 165.1.39 ПКУ).

Оскільки сума 10 963,50 грн > 10 730 грн, то в цілях оподаткування вона повинна бути розподілена на частини, які підпадають під оподаткування за ставкою 15 % (до 10 730 грн) та з перевищенням (233,50 грн) – 17 %.

Алгоритм оподаткування:

1) Обчислюємо ПДФО з заробітної плати:

5500 грн < 10 730 грн, тому зарплата підпадає під оподаткування за ставкою 15 %:

$$\text{ПДФО} = (5500 - (5500 \times 3,6 \%)) \times 15 \% = 795,30 \text{ грн,}$$

де 3,6 % – єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

2) Знаходимо окремі частини вартості (суми) подарунка, що підпадають під оподаткування за ставками 15 % та 17 %:

$$10\,730 \text{ грн} - 5500 \text{ грн} = 5230 \text{ грн (підпадає під 15 \%)}$$

$$10\,963,50 \text{ грн} - 10\,730 \text{ грн} = 233,50 \text{ грн (підпадає під 17 \%)}$$

3) Застосовуємо для оподаткування підвищуючий коефіцієнт до вартості (суми) подарунка:

$K = 1,17$ – для доходів, оподатковуваних за ставкою 15 %;

$K = 1,2$ – для доходів, оподатковуваних за ставкою 17 %.

$$\text{ПДФО з подарунка} = 5230 \text{ грн} \times 1,17 \times 15 \% + 233,50 \text{ грн} \times 1,2 \times 17 \% = 917,87 + 47,63 = 965,50 \text{ грн.}$$

При цьому варто взяти до уваги, що з вартості подарунків єдиний соціальний внесок не стягується.

4) Знаходимо підсумкову суму ПДФО, що підлягає утриманню зі ЗМОД платника податків.

$$\text{ПДФО з зарплати} + \text{ПДФО з подарунка} = 795,30 \text{ грн} + 965,50 \text{ грн} = 1760 \text{ грн } 80 \text{ коп.}$$

Таким чином, з нарахованого у звітному місяці платнику податків доходу 11 500 грн ЗМОД стано-

вить 10 963,50 грн, і податковий агент повинен утримати зі ЗМОД податок на дохід у сумі 1760 грн 80 коп.

Єдиний соціальний внесок (ЄСВ)

Об'єкта оподаткування у даному випадку не ви-

никає, тому що дана виплата у натуральній формі не відноситься до виплат та винагород, що нараховуються згідно з трудовими (суспільно-правовими та авторськими) договорами.

Порядок оподаткування вартості подарунків залежно від їхньої кваліфікації наведений у таблиці.

Оподаткування новорічних подарунків

КВАЛІФІКАЦІЯ ПОДАРУНКА	ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	ПДВ	ПДФО	ЄСВ
як елемент оплати праці	витрати на придбання подарунків визнаються в податковому обліку	не нараховується	нараховується (з вартості подарунка вище 50 % мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року)	нараховується
як безоплатна передача	витрати, пов'язані з придбанням та передачею подарунків, не визнаються в податковому обліку	нараховується	нараховується (з вартості подарунка вище 50 % мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня поточного року)	не нараховується

Матеріальна допомога

Нерідко до свят керівництво підприємства видає співробітникам матеріальну допомогу. Податки, які слід обчислити організації по таких операціях, наведені у таблиці.

ВИПАДКИ НАДАННЯ ДОПОМОГИ	ХАРАКТЕРИСТИКА	ПІДСТАВИ ДЛЯ НАДАННЯ	ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ	
			ЄСВ	ПДФО
до святкових (Новий рік, 8 Березня, День заснування підприємства тощо), ювілейних та пам'ятних дат (ювілей співробітника, народження дитини)	матеріальна допомога не пов'язана з конкретними результатами праці; отримувачем допомоги є безпосередньо працівник підприємства; надається у вигляді грошової винагороди	колективний договір та: заява працівника (якщо у трудовому договорі мова йде не про обов'язки надання допомоги); наказ (розпорядження) керівника	вся сума допомоги, що надається, оподатковується ЄСВ як у частині нарахувань, так і в частині утримань, за правилами та ставками, встановленими для заробітної плати	оподатковується ПДФО за правилами та ставками, встановленими для заробітної плати – така матеріальна допомога зменшується на суму ЄСВ (в частині утримань) та ПСП (за наявності) та оподатковується за ставками, встановленими п. 167.1 ПКУ, тобто 15 % та 17 %

ВРУЧЕННЯ ФІРМОВИХ СУВЕНІРІВ

Невід'ємним атрибутом свята є конкурси, які супроводжуються врученням різноманітних призів та сувенірів. Розглянемо ситуацію, коли конкурсантам під час проведення конкурсів на корпоративному заході вручаються призи у вигляді сувенірів з логотипом (або назвою) компанії. Тут слід зауважити, що подарунки у фірмових пакетах, на які нанесені логотип, назва організації або інформація про товари

(роботи, послуги) компанії, на новорічному вечорі можуть вручатися не лише співробітникам, а й партнерам підприємства. Розберемося детальніше, чи можна визнавати подібні витрати рекламними.

Закон України «Про рекламу» від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР дає нам визначення реклами та заходів рекламного характеру. Згідно з даним нормативним документом заходи рекламного характеру – це заходи з розповсюдження реклами, які передбача-

ють безоплатне розповсюдження зразків товарів, що рекламуються, та/або обмін споживачам однієї кількості чи одного виду товарів, що рекламуються, на інший. Під поняттям «реклама» мається на увазі інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі та в будь-який спосіб і призначена сформувати або підтримати обізнаність споживачів реклами та їхній інтерес щодо таких особи чи товару.

Споживачами реклами, у свою чергу, є незначене коло осіб, на яких спрямовується реклама. Підсумовуючи вищесказане, робимо висновок, що законодавець не обмежує підприємства у способах проведення реклами, тобто будь-яка інформація, що містить у собі дані про фірму та її господарську діяльність, вважається рекламою незалежно від того, є вона усною чи письмовою. Отже, безплатна роздача товарів (робіт, послуг), яка має цільовий характер (згідно з попередньо розробленою рекламною стратегією), що супроводжується вищезазначеною інформацією, відповідає визначенню реклами.

Але водночас думка податкової служби стосовно аспектів новорічного або будь-якого іншого корпоративного свята (заходу) та вручення під час його проведення призів і сувенірів з логотипами компанії, є однозначною: жодними рекламними витратами це бути не може, а відтак немає права на податкові витрати. Але знову ж, не слід забувати про податок на додану вартість (ПДВ), як безкоштовне постачання за цінами не нижче звичних.

З іншого боку, наполягати на тому, що роздача сувенірів з логотипом компанії є рекламними витратами, можна за умови роздачі подарунків не своїм співробітникам, а стороннім організаціям – діловим партнерам, які можуть бути запрошеними на корпоративне свято організації. Адже у такій ситуації

не виникне питання: «Що саме ви рекламуєте співробітникам? Якщо свій товар і свою компанію, то з якою метою?».

Тож робимо висновок: спираючись на Закон України «Про рекламу» від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР, у якому йдеться про те, що «реклама – інформація про особу або товар, поширена в будь-якій формі і будь-яким способом і призначена сформувати або підтримати обізнаність споживачів реклами і їх інтерес відносно такої особи або товару», стверджувати про рекламу серед співробітників досить складно, хоча і можливо.

Якщо організація зможе довести виключно рекламний характер роздачі подарунків та сувенірів компанії під час святкового корпоративу, не слід забувати про те, що відображення у складі витрат платника податків на проведення рекламних заходів можливе лише за наявності відповідних підтверджувальних документів.

З метою забезпечення документального підтвердження факту здійснення рекламних витрат організації необхідно оформити витратні документи, наприклад – накладну на передачу сувенірів працівникові, відповідальному за їх розповсюдження на святковому вечорі, і звіт цього співробітника про розповсюдження сувенірів. Щоб підтвердити економічну виправданість витрат на рекламну продукцію, поширену під час проведення свята, доцільно, щоб вручення сувенірів з логотипом проводилося в рамках реалізації загальної рекламної політики компанії. Як документи, що підтверджують обґрунтованість витрат, можуть бути використані положення про рекламні кампанії, плани проведення рекламних заходів, маркетингова політика компанії тощо.

Н. Левицька

ВИКОРИСТАНІ НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

ПКУ – Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755 - VI

Закон України № 270/96-ВР – Закон України «Про рекламу» від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР.

Закон України № 3609-VI – Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких норм Податкового кодексу України» від 07.07.2011 р. № 3609-VI.

Наказ № 1026 – наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Норм коштів на представницькі цілі бюджетних установ та порядку їх витрачання» від 14.09.2010 р. № 1026.

Постанова № 21-5 – постанова правління Пенсійного фонду України «Про затвердження Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 27.09.2010 р. № 21-5.

Інструкція № 5 – наказ Державного комітету статистики України «Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати» від 13.01.2004 р. № 5.

Лист № 5669 – лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 02.08.2007 р. № 5669.

Лист № 07-35-1586 – лист Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності «Про порядок нарахування та утримання страхових внесків до Фонду» від 16.08.2010 р. № 07-35-1586.

Лист № 2346/6/17-0715 – лист ДПАУ від 03.02.2011 р. № 2346/6/17-0715.

Лист № 3116/03-30 – лист Пенсійного фонду «Щодо нарахування єдиного соціального внеску» від 18.02.2011 р. № 3116/03-30.

Лист № 6005/6/17-0715 – лист ДПАУ «Щодо оподаткування податком на доходи фізичних осіб матеріальної допомоги» від 26.03.2011 р. № 6005/6/17-0715.

Лист № 11552/6/17-0715 – лист ДПАУ «Щодо оподаткування ПДФО матеріальної допомоги» від 22.06.2011 р. № 11552/6/17-0715.

Лист № 14399/03-20 – лист Пенсійного фонду України «Щодо нарахування ЄСВ на суму матеріальної допомоги» від 13.07.2011 р. № 14399/03-20.